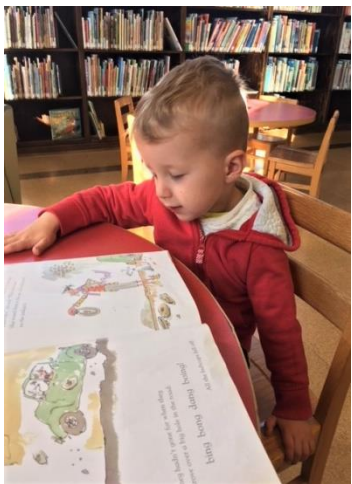
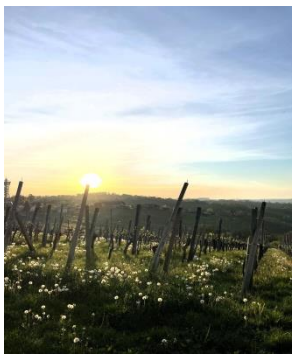

Posvet Mreže Slovenska univerze za tretje življenjsko obdobje
Ljubljana, 10. 4. 2024

DISLEKSIJA – ovira ali izziv za doseganje (učnih? življenjskih?) ciljev

Dr. Vesna Radonjić Miholič, spec. klin. psihologije

Vsako novo življenje prinaša

nove obete in vprašanja:

V kaj se bo razvil, kakšne izzive in priložnosti bo srečal ...?

Rojevajo se želje, pričakovanja ...

Kam vodijo? Katera je prava?

Poti je veliko.

"I CAN... BE WHAT I WANT TO BE!"

**Lahko postanem, kar želim !
A res?**

Človek ne more preživeti sam. Rodimo se nebogljeni, povsem odvisni, kasneje postajamo samostojni, trudimo se biti neodvisni. Zreli ljudje pa živimo v soodvisnosti z drugimi, si pomagamo, se podpiramo. Druge ljudi potrebujemo, da so nam v oporo, pomoč, z njimi delimo svoja razmišljanja, čustvovanja; a prav toliko potrebujemo tudi zavest, da smo sami nekomu pomembni in potrebni.

Življenje se nenehno spreminja. Za mnoge spremembe si prizadevamo sami, nekatere se zgodijo mimo ali celo proti naši volji. Ljudje ne moremo vedno vplivati na vse, kar se nam v življenju zgodi, a vedno lahko izbiramo način, kako bomo situacijo zaznali, jo presojali in se nanjo odzvali.

Ljudje se razlikujemo tudi po tem, kako situacijo vidimo in presojamo. Način, kako doživljamo sebe in svet okrog nas, je sooblikovan z našim značajem, osebnostnimi potezami in izkušnjami. Kar je za nekoga vir stiske in stresa, je drugemu lahko vabljiv izziv. So ljudje, ki se bolj naslanjajo na pomoč in podporo v zunanjem okolju, drugi spet skušajo vse rešiti sami.

Prav je, da zmoremo najti pravo ravnovesje in ustvariti dobre, pristne, zaupljive in naklonjene medosebne odnose v okolju.

Kaj vpliva na naše življenje, kaj vse ga sooblikuje?

- Usoda
- Življenjske okoliščine: mir, vojna, naravne katastrofe, ekonomski pogoji ...
- Dedne lastnosti - sposobnosti, dedna obremenjenost
- Vpliv družine – vrednote, vedenja, vzgoja
- Socialno okolje – sprejemajoče, spodbudno,
- Osebnostne lastnosti, lastna aktivnost

Pomembna je večina, s katero se prilagajamo in obvladujemo vsakokratne okoliščine.

Sebi in bližnjim želimo srečo.

Kaj je tisto, kar nas osrečuje?

Ali se zavedamo, da smo srečni?

Je to misel, počutje?

Ali se lahko naučimo biti srečni?

Starši želimo za svoje otroke vse najboljše. Radi bi jih zaščitili pred različnimi tvegobami, jih obvarovali vseh neprijetnih in nevarnih situacij.

Vendar nikoli ne moremo povsem zavarovati bližnjih pred življenjskimi preizkušnjami. Lahko smo jim v oporo, jih opozarjamo, jim kažemo z vzorom, kako se sami spoprijemamo v različnih situacijah, delimo vrednote in izkušnje.

Učenje je orodje, s katerim pridobivamo spoznanja o sebi, svetu, se učimo veščin, potrebnih za življenje, razvijamo svoje sposobnosti, pridobivamo znanja in veščine, da lahko uspešneje rešujemo vsakodnevne izzive, se učinkoviteje vključujemo v življenje.

Vse družbe cenijo učenje kot sredstvo za prenos znanja in razvijanje veščin, ki bodo prispevale k blaginji vseh. Lahko bi rekli, da je prav učenje ena izmed temeljnih nalog in vrednot vsake družbe. Učenje je nenehno vpeto v naše življenje, včasih se tega jasneje zavedamo, pogosto pa tudi ne.

In tudi na področju učenja, veščini, ki je tako dragocena za vse „srečosledce“, so med nami velike razlike.

Ljudje smo si podobni, a hkrati je vsak izmed nas neponovljiv, enkratni. Te razlike naredijo skupno življenje bolj pestro in bogato. Spoznavamo pa jih lahko preko pristnih medosebnih odnosov in učinkovite komunikacije.

V našo osebnost vgrajujemo izkušnje in znanja, ki jih pridobimo od drugih in jih dopolnjujemo z lastnimi spoznanji, izkušnjami. Čeprav so nekatere poteze razmeroma stabilne, se lahko nenehno spreminjamo. To nam omogoča svobodo, da nas preteklost in spomini ne determinirajo, prav tako pa ostaja neznanka prihodnost in ni čarobne krogel, ki bi nam jo pomagala napovedati. Sposobnost prilagajanja spremembam je izredno pomembna.

Ena izmed pomembnih nalog, ki nam olajšuje življenje, je, da spoznavamo sebe, svoje značilnosti, sposobnosti, posebnosti, veščine, tudi šibkosti. To nam pomaga pri izbiri ciljev, načrtov, predvsem pa na poti do njihove uresničitve.

Ko želimo nekaj spremeniti pri sebi, bodimo pozorni, kaj je to, kako pomembno je za nas (nosilna stena) in zakaj se želimo spremeniti. Včasih je morda bolje, da znamo to lastnost nadzorovati in jo pojasniti.

DISLEKSIJA

Prej so ocenjevali, da naj bi 5 do 10 % populacije imelo disleksijo; nekatere novejša študija ocenjujejo, da ima vsak peti prebivalec disleksijo.

Disleksija je gensko pogojena, je dedna in je v nekaterih družinah pogostejša.

Je nevrolško pogojena posebnost. Možgani osebe z disleksijo drugače procesirajo informacije (jih drugače obdelujejo, povezujejo).

Njihove moči so kritično razmišljanje (Zakaj ne? Ali bi lahko?), divergentno mišljenje, ustvarjalnost, kreativnost, intuitivno razmišljanje, čustvena inteligenca, empatija, komunikacijske veščine.

V vsakodnevnem življenju se srečujejo s težavami pri učenju branja, pisanja, učenju na pamet, pomnjenju, dojetanju serije, slovnici, koncentraciji.

Vsaka oseba z disleksijo ima lasten vzorec močnih področij in šibkosti.

Disleksija ni vzgojna zanemarjenost in ne lenoba.

Oseba, ki ima disleksijo, jo bo imela trajno.

Posebnosti, ki bi lahko v predšolskem obdobju napovedovale disleksijo:

- otrok ne kaže interesa za knjige, jih lista v vseh smereh (od zadaj naprej in obratno), ga ne pritegnejo zgodbe
- ima težave pri učenju vezanja vezalk
- kasneje spregovori, ne pritegnejo ga rime, pesmice
- njegov govor je lahko dalj časa nerazločen
- slabše prepoznava posamezne glasove v besedah.

Danes o disleksiji že več vemo, a še vedno lahko ostaja dolgo neprepoznana. Nekateri starši prepoznajo lastno (svojo) disleksijo šele ob svojem otroku. Praviloma pa poročajo o stiskah, ki so jih doživljali med šolanjem: občutek, da te drugi doživljajo kot manj sposobnega, dvomili so vase, ocenjevali so, da morajo delati mnogo več kot drugi za nižji dosežek.

Disleksija – nevrofiziološko pogojena posebnost slušno – vizualnih procesov, ki lahko vodi do motenj ali oteženega osvajanja branja,

Nekateri pogostejši pojavi pri učencu z disleksijo:

- Otrok, ki ima primerne intelektualne in senzorne sposobnosti, počasneje, nestanovitno in z mnogo več napora kot sovrstniki usvaja branje, pisanje, pravopis od vrstnikov (branje je počasnejše, izpušča vrstice, zamenjuje besede, težje razume prebrano – ob glasnem branju običajno dela več napak)
- Pri pisanju se pojavljajo pogoste napake: zamenjava, obračanje, izpuščanje posameznih črk (najpogosteje d in b, a in u, p in d, m in n, n in u)

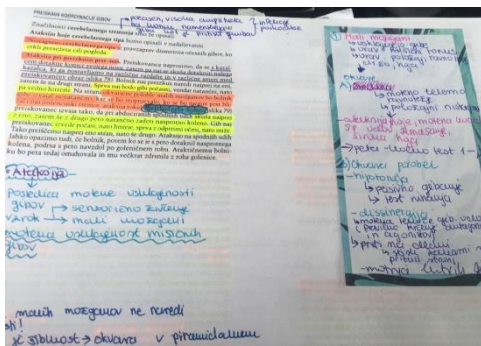

Rotacije so pogostejše pri nižji starosti (številke, črke) in sčasoma lahko izzvenijo.

Ne opozarjamo na napake, pokažimo pravilno. Čim več praktičnih izkušenj s črkami – pisanje, izdelovanje, prepoznavanje v okolici.

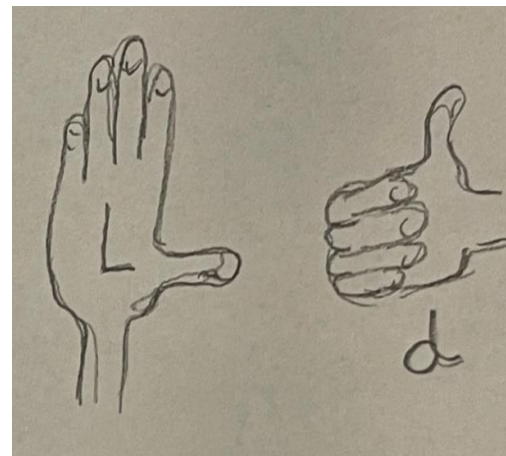
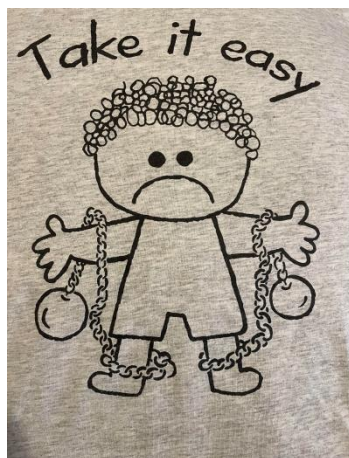
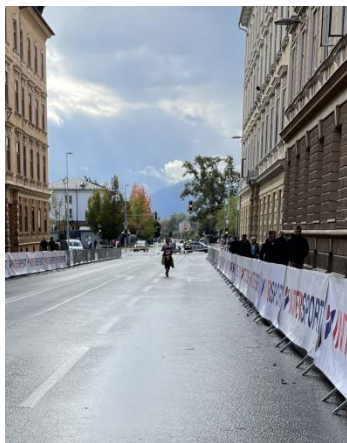
Nekateri pogostejši pojavi pri učencu z disleksijo:

- Ko bere, uhajajo besede, končnice, pogled uide v drugo vrsto.
- Pomembno višje ocene dosega pri ustnem preverjanju znanja kot pri pisnem.
- Pri pisnem preverjanju znanja težje razume navodilo, sporočilo, težje izlušči glavno misel.
- Mnogo težje se uči mehansko, „na pamet“, potrebuje nazornost, dojetanje.
- Pri matematiki ima težave pri zapisovanju dvo- in večmestnih števil, slabše rešuje besedilne naloge, slabše se uči poštevanko.

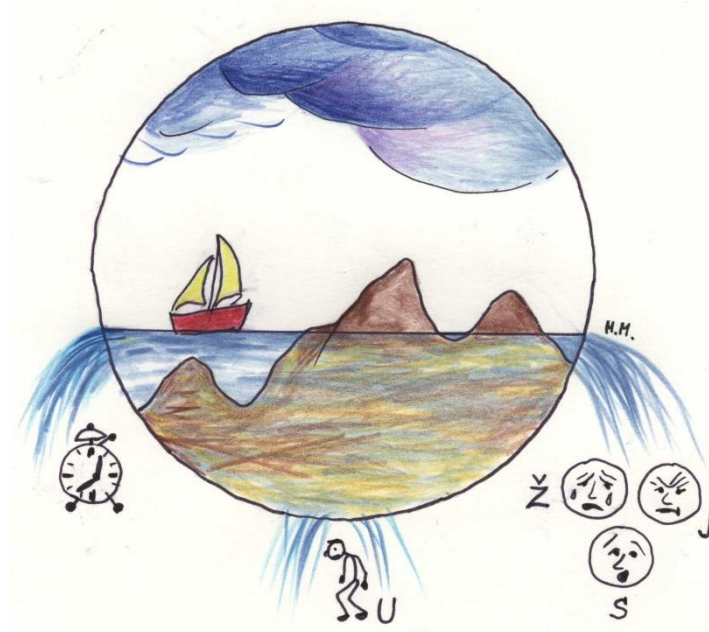

Nekateri pogostejši pojavi pri učencu z disleksijo:

- Med poukom pogosto deluje „zasanjan“, se počasneje odzove
- Prepisovanje s table je počasno, nepopolno, utrujajoče
- Pri branju počasneje osvaja tehniko branja, razumevanje branja je nestanovitno ali nezanesljivo, težje samostojno obnovi prebrano
- Nezanesljivo loči levo – desno

Za otroka z disleksijo, ki potrebuje pogosto več napora za izpolnjevanje zahtev v običajnem načinu šolanja, je značilno **nihanje storilnosti**.

Nihanje zmožnosti in sposobnosti je lahko opazno že iz ure v uro. Med dejavnike, ki povzročijo upad že doseženih sposobnosti, najpogosteje prištevamo: utrujenost, vsiljeno hitrost, vznemirjenje, motnje v okolju...

Disleksija lahko večplastno posega v življenje otroka in njegove družine ter povzroča številne težave:

- Postopoma vse bolj ovira otrokovo uspešnost šolanja
- Ovira ga na poti uresničevanja svojih sposobnosti
- Znižuje otrokov uspeh v šoli, s tem omejuje njegove karijerne zmožnosti
- Lahko oslabi njegovo samozaupanje, samospoštovanje
- V šolskih situacijah lahko neugodno vpliva na kakovost socialne povezanosti z vrstniki (položaj med vrstniki, medsebojni odnosi)
- Obremenjuje starševske in širše družinske odnose

Negativen vpliv disleksije je večji, kadar ostane ta neprepoznana.

Otroka obtožujejo lenobe, nezainteresiranosti.

Včasih otrok težko zbere pogum in vztrajnost, da bi sam razvil svoje kompenzacijske strategije.

Otežuje ali celo preprečuje mu odkriti in uživati v čarobni svet, ki nam ga nudijo knjige.

Šolanje in odraščanje z disleksijo ni lahko in ne enostavno. Soočati se je potrebno z mnogimi ovirami in izzivi, ki jih drugi vrstniki ne poznajo ali sploh ne opazijo.

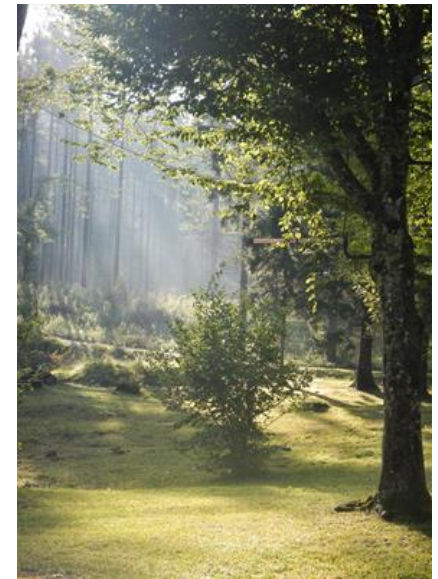
Otrok z disleksijo skozi šolanje ne more hoditi po stopinjah drugih, svojo pot skozi svet učenja si ustvarja sam.

Za to potrebuje zaupanje vase, vztrajnost, motiviranost, dobre delovne navade in priložnost, da prepozna in uresničuje svoje talente.

Otroci se sprva neobremenjeno igrajo, preizkušajo, tvegajo, so lahko previdni, a vseeno radovedni, sčasoma se pričnejo ozirati po drugih, jih posnemati in se primerjati.

Pride obdobje, ko se zavedajo, da zmorejo sami in to jih navdaja z zadovoljstvom in ponosom.

Za šolanje ob disleksiji je pomembno, da otrok prepozna in razume svojo drugačnost in da zaradi tega ne ogrozi samozaupanja.

Sodobni in bodoči svet potrebuje mislece, kot so osebe z disleksijo. Dislektiki so po naravi vedoželjni, radovedni, visoko ustvarjalni, na nov način povezujejo podatke in najdejo inovativne rešitve, lahko si predstavljajo različne novosti ... V svetu dislektikov je vse mogoče.

Pogosto sami ne razumejo svoje posebnosti in jo lahko v zadregi tudi prikrivajo.

Na klasičnih testih intelektualnih sposobnosti imajo lahko zelo neizravnani profil.

Dislektiki so izziv za sodobno šolstvo. Edukacijski programi bodo morali prepoznavati otroke z disleksijo, spoznati njihove moči in jih krepiti. To so ljudje, ki razmišljajo drugače in lahko najdejo nove rešitve.

**Osebe z disleksijo
običajno opravljajo
delo s strastjo in
radovednostjo.**

Kam lahko disleksija zapelje življenje?

Velika večina oseb z disleksijo zaključi šolanje, ne da bi ugotovili, da imajo disleksijo. Ocenjujejo, da le 20 % osebam z disleksijo to ugotovijo v šolskem obdobju. Svoje stiske ti otroci pripisujejo različnim vzrokom.

Koliko stisk, neuspehov, zadreg lahko otrok prenese brez posledic?

Pomembno je poznati svoje sposobnosti in posebnosti, izbirati in ustvarjati lastne poti, biti prizadeven in vztrajen na poti uresničevanja ciljev.

Na disleksijo pomislimo ponavadi šele v 2. ali 3. razredu osnovne šole. Še vedno pa je veliko otrok, pri katerih težave ostanejo neprepoznavne, spregledani so tudi njihov trud in zadrege, težave pa prepogosto pripisujejo številnim drugim razlogom (lenoba, nemotiviranost, nezbranost).

Osebe z disleksijo lahko postanejo uspešni in znani ustvarjalci, izumitelji, umetniki, lahko razvijajo nove ideje in pristope, lahko uresničijo svoje sposobnosti in želje, živijo polno in zadovoljno vpeti v svojem okolju.

Zaradi disleksije ali ob njej – ti ljudje so uspeli

Naša priljubljena
pravljíčarka, **Anja Štefan**

Ingvar Kamrad,
ustanovitelj podjetja IKEA

David Beckham, nogometaš

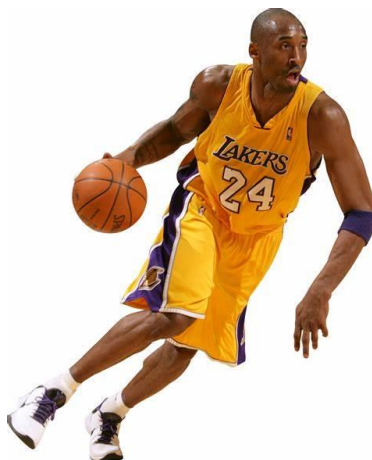
Steven Spielberg, režiser

Jamie Oliver

Steve Jobs, Apple

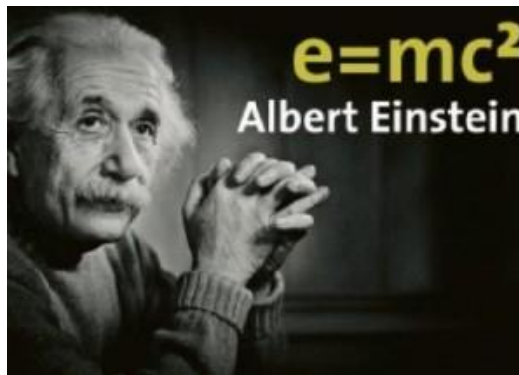

Kobe Bryant, poklicni
košarkaš

Hans Christian Andersen
Pravljicar nepozabnih
bajk: Deklica z
vžigalicami, Grdi raček,
Mala morska deklica

John F. Kennedy,
35. ameriški
predsednik
(1961 – 1963)

Walt Disney

Leonardo da Vinci

Izumitelj,
arhitekt,
inženir,
kipar,
slikar

Pablo Picasso

Agatha Christie

Matej Meštrović, pianist in skladatelj,
dobitnik prestižnih priznanj (CD „Piano
Waves“ album leta, po mnenju Global
Music Award najboljši album „3 rapsodije
za klavir)
Na vprašanje kako bi sebe kratko opisal,
je odgovoril:
„Imam brke, sem levičar in dislektik“

Če mislite, da zmorete ... ali če mislite, da ne zmorete, vedno imate prav (Henry Ford)

POMEMBNO ZA OTROKE Z DISLEKSIJO

Ne skrbite, če ugotovite, da ste drugačni. Disleksija pomeni, da imate tudi mnoge moči in sposobnosti.

Šola je lahko naporna in kdaj težka. Morda ali celo zelo verjetno je, da se boste morali bolj potruditi za šolski uspeh.

Pomembno je, da vam ni neprijetno, ko zaradi svojih šibkosti naredite napako. Vsi se kdaj zmotimo.

Imate pa nekatere moči, odkrijte jih in jih razvijajte.

Ne trpite molče. Ob stiskah poiščite pomoč. Razložite sošolcem, učiteljem, staršem, kaj so vaši izzivi in jih prosite za pomoč.

Mnoge osebe z disleksijo uspejo, imajo polno, bogato življenje, so ustvarjalni, pomembno prispevajo družbi. Nekateri pa živijo z občutki prikrajšanosti, nezadovoljni s seboj, z nizko samopodobo, premnogimi izkušnjami porazov.

Pomembno je, da otroku z disleksijo:

- Pomagamo prepoznati njegove močne plati, sposobnosti in talente ter jih krepimo.
- Da utrujejo, gradijo in krepijo pozitivno samopodobo, samozaupanje.
- Spodbudimo in razvijamo pozitiven odnos do knjige – da lahko odkriva in uživa v čarobni moči knjige.
- Da zaupajo vase in razvijajo svoje poti do osvajanja znanja, šolanje je zanje prav posebna pustolovščina.
- Da razvijejo primerne delovne navade.

Stališča so sicer majhne reči, a lahko povzročijo velike spremembe. W. Churchill

Pomembno za učitelje

Vsak otrok je izjemen, svet v malem. Otrok z disleksijo razmišlja drugače, a ima mnoge sposobnosti in moči.

Iščite krepke plati, sposobnosti in interese, ki jih otrok z disleksijo premore, včasih pa jih tudi sam ne prepozna. Spodbujajte razvoj njegovih sposobnosti.

Nagrajujte in krepite njegove sposobnosti, dosežke in veščine ob sleherni priložnosti, ki to opravičuje. Otroci z disleksijo potrebujejo spodbudo in pohvalo.

Otroci z disleksijo počnejo stvari, ki jih zanimajo z neverjetno vztrajnostjo in prizadevnostjo.

Zavedajte se, da se mora otrok z disleksijo bolj potruditi, zaupajte mu, ko vas zaprosi za pomoč, pomagajte mu, vztrajajte in ne odnehajte.

Bodite previdni, ko otroku svetujete, naj se bolj potruzi, saj se praviloma že močno trudi.

Zberite čim več informacij o disleksiji, iščite načine, kako bi mu lahko pomagali.

Pomnite, njihove težave so resnične. Prej, ko ugotovimo, zakaj imajo težave, prej in bolje jim lahko pomagamo.

Našo usodo oblikujejo naključni dogodki in naša osebnost

Podobna situacija in okoliščine so za različne osebe lahko razburljiv izziv, nepremagljiva ovira, vir strahu in frustracije ali preprosto okolje, v katerem živijo.

Odločitve, ki jih sprejema posameznik, pomembno vplivajo na njegovo življenje.

Poznati sebe, zaupati v svoje sposobnosti in zmožnosti, ustvariti lastne cilje in vrednote, biti pripravljen vztrajati in premagovati ovire na poti do cilja, so pomembne opore v življenju.

Pomembna je povezanost z okoljem, veščina vzpostavljanja in razvijanja medosebnih odnosov, sposobnost sodelovanja, realna presoja situacije in okoliščin, pripravljenost izbiranja in odločanja za lastno pot.

Pomembna določila za otroka z disleksijo je samozavest.

Samozavest je doživljanje sebe, zavest, da smo veliko vredni, da smo edinstveni.

Zdrava samozavest – počutimo se dobro, vemo, da smo vredni, ker smo.

Samozavest je predpogoj za raziskovanje sebe in sveta, za vzpostavljanje ustreznih medosebnih odnosov, za odkrito komunikacijo, za povezovanje in sodelovanje z drugimi, za razvijanje svojih sposobnosti, sledenje svojim interesom, za oblikovanje primernih življenjskih načrtov in ciljev; skratka, za dejavno vključevanje v življenje. Iz samozavesti črpamo moč za preizkušanje svojih moči, za spoprijemanje z novimi, neznanimi situacijami.

Samozaupanje gradimo postopoma, preko različnih aktivnosti in informacij, ki nam jih o nas posredujejo drugi.

Samozaupanje je znanje o tem, kdo smo, katere lastnosti imamo, kaj zmoremo, kje smo dobri, kaj lahko dosežemo.

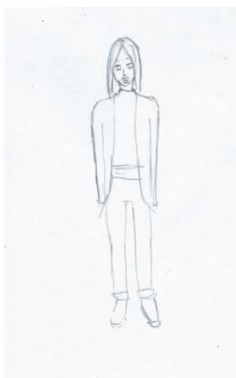
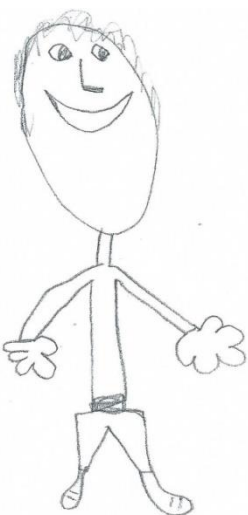
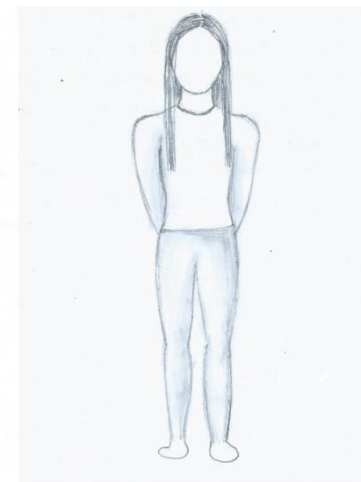
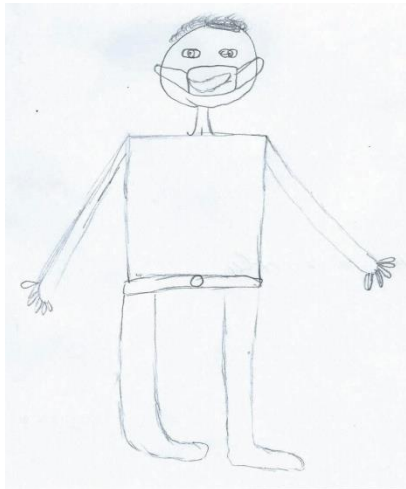
Samozaupanje postavlja meje naših življenjskih ciljev.

Pohvala je dober utrjevalec samozavesti. Mora pa biti realna in pravočasna. Lahko pohvalimo dosežek, prizadevnost, vztrajnost, dosežen napredek ...

Primerna samozavest – graja ali pohvala daje informacijo, kako smo dobri ali slabi na nekem področju.

Pri nizki samozavesti pa lahko oseba razume grajo v povezavi z osebno vrednostjo.

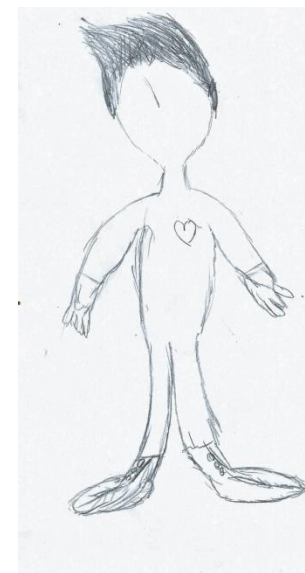

To sem jaz

Samopodoba je celota potez, predstav, stališč, mnenj, lastnosti, ki jih pripisujemo sebi.

Odraža posameznikov **odnos do sebe**. Je lahko pozitiven ali negativen.

Zdrava in pozitivna **samozavest** - dobro se počutimo v svoji koži. Verjamemo, da smo vredni, ker smo.

Samozaupanje je znanje o tem, kaj smo sposobni narediti, v čem smo dobri, kaj lahko dosežemo s svojimi sposobnostmi.

Samopodoba – notranja slika o sebi na telesni, duševni, socialni ravni. Realna samopodoba in samozaupanje nam omogočata, da si postavljamo realne cilje in lahko predvidevamo koliko napora potrebujemo, da jih usresničimo. Dosežen uspeh – utrdi naše samozaupanje, zadovoljstvo in novi cilji.

Precenjevanje – poveča tveganje za nezgode, neuspeh – cilji previsoki.

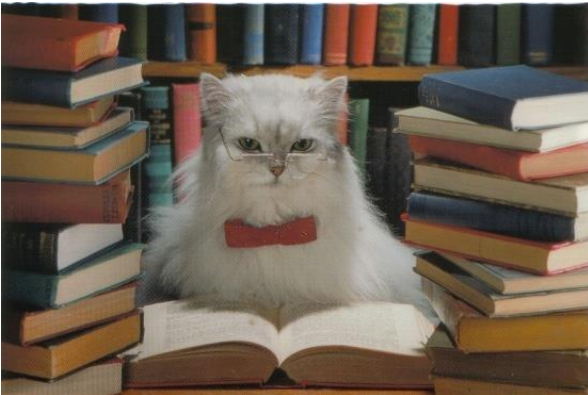
Podcenjevanje – ne razvijemo svojih sposobnosti, cilji so prenizki.

Starši utrjujejo samozavest in zaupanje vase pri otroku: zaupam vate. Ti pomagam. Verjamem vate – ne zahtevam.

Zavezniki pri uspešnejšem potovanju skozi življenje z nadležno sopotnico

- Zaupanje vase
- Prepoznavanje in razumevanje disleksije
- Motivacija, interesi
- Radovednost, vedoželjnost
- Dobre delovne navade
- Pestrost življenja
- Vzpodbudno, razumevajoče in naklonjeno okolje
- Čas je moj služabnik, ne gospodar

b(d)od(b)er
96 69
u n p d b

Zakaj moramo poznati disleksijo?

Prepoznati osebe z disleksijo, spoznati njihove sposobnosti, moči ter jih krepiti je pomembno tako zaposameznika z disleksijo kot tudi za širšo družbo.

Disleksijo morajo poznati starši, učitelji, vrstniki, sodelavci - da lahko sodelujemo, se razumemo, ustvarjamo, se spoštujemo, se dopolnjujemo ...

Oseba z disleksijo mora poznati disleksijo, ker bo z njo živela.

Razumeti, kaj je disleksija, prepoznati, kako se pri njej kaže, jo sprejeti kot del sebe – iskati in soustvarjati primerne strategije učenja do stopnje, ko lahko o svoji drugačnosti govori in jo razloži (posebnosti, slog učenja, močne plati) brez občutkov sramu – pomembno za uspešno vključevanje v skupine in družbo.

Poznavanje disleksije – spoznati še drug pogled na svet.

Zakaj prihajaš na pregled?

Ne vem, mama me je pripeljala.

Ker ne znam brati in pisati.

Ker mi gre v šoli slabo.

Da bi razumel, kako se naj bolje učim.

Ker sem v šoli počasen.

Ne maram brati knjig.

Več se moram učiti kot sošolci.

V srednji šoli me je profesorica tujega jezika opozorila, da bi lahko imela disleksijo.

Rada bi zamenjala službo, pa me skrbi, da je z mano kaj narobe. Naj se še tako trudim, delam napake pri dopisih, poročilih – pogosto pa jih niti ne morem popraviti.

Zakaj je dobro čim prej ugotoviti disleksijo?

- Da lahko prilagodimo zahteve in pot učenja.
- Da preprečimo nastanek sekundarnih težav: odpor do šole, negativna samopodoba.
- Da lahko otrok razume svojo posebnost in razvija lastno pot.

Zakaj nikoli ni prepozno?

- Da lahko bolje razume sebe in spozna svoje možnosti.
- Da utrdi samozavest in samospoštovanje, da okrepi zaupanje vase.
- Da realno oceni svoje dosežke.

Za zaključek - v razmislek:

Živimo v času, ko so informacije pomembne, smo digitalna družba, približujemo se času umetne inteligence.

Velike možnosti, neskončne priložnosti za dobro, a tudi za zlo.

Čas, v katerem se ne samo zmote, marveč tudi laži, hitro širijo in dobivajo veljavo.

Lažne informacije so prešle raven norčavih, včasih hudomušnih ali zlonamernih posameznikov. Laži vstopajo v znanstvene kroge, dobro so se udomačile v politiki, zaradi njih lahko nastanejo vojne, se zaneti strah, sovraštvo.

Linearno misleči so lahko v tem svetu zmedeni, nevarno je, da pričnejo slediti avtoritetam in spregledajo tehnost argumentov.

Kaj nam v tem svetu lahko prinesejo dislektiki, ki uporabljajo divergentno mišljenje, intuitivno presojo? Dislektiki neločljivo prepletajo razum in srce, intuicijo s kritičnim mišljenjem, raziskujejo, preverjajo, tehtajo in nenehno preverjajo informacije, njihovo dojemajo je večdimenzionalno.

Zagotovo je in bo kritično mišljenje vse bolj dragoceno, nepogrešljivo, odrešilno.